

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> eller skicka ett brev till Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA. Material som publiceras i Merdeka & ÖsttimorInformation kan också publiceras i <http://www.globalarkivet.se>.

Generalsekreterarens Östtimorrapport

FN-chefen Ban Ki-Moons senaste Östtimorrapport (United Nations S/2009/504) omfattar perioden 21/1-23/9 och distribuerades till säkerhetsrådets medlemmar den 2 oktober. Rapporten kom till i enlighet med säkerhetsrådets resolution 1867 som förlängde United Nations Integrated Mission in Timor-Leste (UNMIT) fram till den 26 februari 2010. Efter introduktionen, som utöver de angivna uppgifterna innehåller data om UNMIT-personalen, behandlas den politiska utvecklingen sedan januari 2009. En viktig händelse var firandet av tioårsdagen av folkomröstningen den 30 augusti 1999. Säkerhetsläget var lugnt och nästan alla internflyktingar som uppkom i samband med den politiska krisen 2006 hade återvänt. Den 13 juli inleddes rättegångarna mot Gastão Salsinha och de övriga 27 åtalade för attackerna den 11 februari 2008 mot president José Ramos-Horta och premiärminister Xanana Gusmão. Åtgärder hade vidtagits för att stärka de demokratiska institutionerna och processerna, bland annat genom att lokalval skulle hållas den 9 oktober.

Ingen rättvisa skipad

Avsnitt tre handlar om att befrämja mänskliga rättigheter och att skipa rättvisa. Det kom in rapporter om brott mot de mänskliga rättigheterna av den nationella polisen och militären. Åtgärder hade vidtagits för att stärka rättsväsendet i samarbete mellan United Nations Development Programme och Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights i form

av bland annat utbildning och seminarier. Parlamentet hade ännu inte diskuterat sannings- och vänskapskommissionens respektive sannings- och försoningskommissionens rekommendationer. Ingen rättvisa hade därför skipats för offren för övergrepp begångna mellan 1974 och 1999. Den 8 augusti greps den förre ledaren för Lakseurmilisen Maternus Bere, som var åtalad för brott mot mänskligheten i samband med bland annat Suaimassakern den 6 september 1999, under ett återbesök i Östtimor. Han frigavs dock den 30 augusti på indonesisk begäran inför firandet av 1999 års folkomröstning. Beslutet ledde fram till en hätsk debatt i parlamentet.

Avsnitt fyra behandlar stöd till ekonomisk utveckling och humanitär hjälp. Tillväxten väntas fortsätta för den icke-oljebaserade ekonomin under 2009. Omvärlden utlovade fortsatt utvecklingsstöd och regeringen vidtog åtgärder för att uppnå millenniemålen och utveckla jordbruket. Med stöd från regeringen hade internflyktingarna kunnat återvända. Fortsatta åtgärder behöver vidtagas för att skapa drägliga levnadsförhållanden för internflyktingarna.

De tre avslutande avsnitten handlar om den medellånga strategin för UNMIT:s arbete, finansiella aspekter av UNMIT respektive observationer. De senare kretsar bland annat kring tioårsfirandet och regeringens politik.

Gabriel Jonsson